

WARSZTAT 3

TEMAT

Rodzaje pytań

WPROWADZENIE

Zadawanie pytań bazuje na postawie ciekawości. Im mniej wiemy i im więcej chcemy się dowiedzieć, tym większą mamy otwartość w zadawaniu pytań.

Nie ma „głupich pytań”. Każde zadane pytanie wyraża jakąś potrzebę pytającego. Natomiast możemy nauczyć się pytać tak, aby zachęcać rozmówcę do rozmowy i aby nasze rozmowy były dla nas ciekawe i przyjemne.

CELE ZAJĘĆ

- Poznanie rodzajów pytań i ich funkcji podczas debaty
- Przećwiczenie umiejętności zadawania pytań otwartych

Cele

PRZEBIEG WARSZTATÓW

ZADANIE 1 PO CO ZADAJEMY PYTANIA?

WIEDZA

Pytania zachęcają nas do:

Odpowiedzi – pierwszą reakcją po zadaniu pytania jest myślenie o odpowiedzi.

Myślenia – postęp ludzkości zależy od pytań. Pytania mogą skierować myślenie w zupełnie nowym kierunku.

Zdobywania informacji – do wszystkiego, co robimy, potrzebujemy informacji. Im lepsze informacje posiadamy, tym większa szansa na osiągnięcie pożądaných efektów.

Kontroli nad przebiegiem rozmowy – ten, kto zadaje pytania, kontroluje przebieg rozmowy.

Otwierania się – pytania zachęcają do otwartości.

Jakościowego słuchania – im lepiej zapytasz, tym lepszą odpowiedź uzyskasz.

Przekonania siebie – ludzie lepiej pamiętają to, co sami odkryli. Pytanie zachęca do szukania własnych odpowiedzi.

Cechy dobrych pytań:

- Wyzwalają energię.
- Motywują.
- Zachęcają do szukania własnych odpowiedzi.
- Wzmacniają poczucie własnej wartości.

DOŚWIADCZENIE

Na podstawie cytatu odpowiedzcie na pytanie: **Jaką moc mają pytania?** (dyskusja na forum grupy bądź praca w małych podgrupach z podsumowaniem na forum całej grupy).

„Trzeba odwagi, żeby przyznać rozmówcy rację i zmienić zdanie po jego wysłuchaniu, jak również żeby zadawać pytania, które mogą doprowadzić do zmiany punktu widzenia, a nawet całkowicie zniszczyć bieżące wzorce postępowania”.

Olga Rzycka

ZADANIE 2 RODZAJE PYTAŃ

WIEDZA

Pytania, a dokładniej mówiąc, zadawanie pytań, to element procesu twórczego – kreatywności. Dlatego, aby nie utknąć w swoim schematycznym myśleniu, potrzebujemy zadawać pytania sobie i innym.

Są trzy rodzaje pytań:

Pytania zbierające informacje

- pytania o fakty (Co? Kto? Gdzie?)
- pytania o procedury (Jak? W jaki sposób?)

Pytania organizujące informacje

- pytania o cel obiektywne (Jak doszło do? Co doprowadziło do? Skąd ta myśl/pomysł?)
- pytania o cel przypuszczające (Dlaczego nie...?)

Pytania rozwijające informacje

- pytania hipotetyczne (Co wydarzy się dalej?)
- pytania spekulatywne (Co by było, gdyby?)

Praca w grupach

Podsumowanie

PRAKTYKA

Wybierz i obejrzyj jeden z odcinków serialu „Efekt Domina” do zaproponowanych tematów debat. Pokaż uczniom wybrany fragment przedstawiający wypowiedzi bohatera/bohaterki reportażu. W zespołach 4–5-osobowych niech przygotują pisemnie propozycje pytań, jakie zadaliby tej osobie.

REFLEKSJA

W kolejnym kroku zachęć uczniów do przekazania zespołom po ich lewej stronie swoich propozycji pytań.

Zadaniem w zespołach jest sprawdzenie, z jakich pytań skorzystali koledzy i koleżanki. Jeśli pojawiają się pytania zamknięte – zaczynające się od „Czy...?”, zespół ma za zadanie przeformułować te pytania na pytanie otwarte.

PODSUMOWANIE

Poproś uczniów, aby znaleźli różnice pomiędzy pytaniami otwartymi a zamkniętymi. Jakie widzą korzyści w stosowaniu pytań otwartych i pytań zamkniętych podczas debat?

ZAKOŃCZENIE

Zapytaj uczestników zajęć, co dla nich było ważne podczas tych zajęć.

DOŚWIADCZENIE

Czego doświadczyli?

REFLEKSJA

Co odkryli?

WIEDZA

Czego się dowiedzieli?

PRAKTYKA

Co wykorzystają w życiu?

BIBLIOGRAFIA

K.J. Szmidt „Trening kreatywności”